

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH” broj 95/12), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH” broj 96/13), a u skladu sa članom 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH”, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2012. GODINU ČISTE SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-48/13
Sarajevo, 17. februar 2014. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE.....	5
5.1. NALAZI REVIZIJE	5
5.2. PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Čiste socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2012. godine

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj: 22/00, 102/09 i 54/10), koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine, Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj: 95/12), koji je na snazi od 05.12.2012. godine i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona BiH, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu, utvrđeno je da je Čista socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 6. i člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona BiH.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskih izvještaja, nismo zapazili ništa značajno, osim gornjih napomena, što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Nije utvrđeno da li su troškovi izborne kampanje ostvareni u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Čiste socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2012. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj: 96/13) i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj: 103/08).

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji velika mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

U godišnjem finansijskom izvještaju Čista socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je iskazala prihod u iznosu od 1.750,00 KM, što je prikazano u narednoj tabeli:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk. prihodu %
1	Članarina	0,00	0,00 %
2	Prilozi fizičkih lica	900,00	51,43 %
3	Prilozi pravnih lica	850,00	48,57 %
4	Prihodi od imovine	0,00	0,00 %
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00 %
6	Prihodi od poklona	0,00	0,00 %
7	Prihodi iz budžeta	0,00	0,00 %
	Ukupni prihodi:	1.750,00	100,00 %

U godišnjem finansijskom izvještaju politička stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 1.573,28 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Čista socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je Čista SDP BiH.

Čista socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je Rješenjem Općinskog suda u Bihaću, broj: 017-0-RegPO-12-0000014 od 23.05.2012. godine upisana u sudski registar političkih organizacija.

Sjedište političke stranke je u Bosanskom Petrovcu, ulica Bosanska bb.

Lice ovlašteno za zastupanje Čiste SDP BiH je Nevsad Ramić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2012. godinu je Sabrudin Ruščukić.

Prema podacima iz finansijskog izvještaja Čista SDP BiH nema niže nivoe organizovanja.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Čiste SDP BiH za 2012. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2012. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Čiste SDP BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih i pravnih lica, kao i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja Čiste SDP BiH, u kontekstu odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka obavlja se prvi put.

5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE

5.1. NALAZI REVIZIJE

- a) **Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu, utvrđeno je da Čista SDP BiH nije ispoštovala odredbe člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.**

Politička stranka u finansijskom izvještaju nije prijavila prilog pravnog lica, koji je ostvarila besplatnim korištenjem poslovnog prostora.

Čista SDP BiH je, na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, dostavila akt broj: 26/2013 od 22.07.2013. godine u kome navodi da je sjedište Čiste SDP BiH u objektu pravnog lica ŠIP „Oštrelj“ Bosanski Petrovac, te za prostoriju koju je koristila za obavljanje svoje djelatnosti nije plaćala nikakvu naknadu.

Obzirom da je politička stranka poslovni prostor koristila bez naknade, u skladu sa odredbom člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju politička stranka, bila je dužna da u finansijskom izvještaju prijavi prilog pravnog lica ŠIP „Oštrelj“ Bosanski Petrovac, u iznosu tržišne vrijednosti zakupnine pomenutog prostora².

- b) **Čista SDP BiH je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka³.**

¹ U skladu sa članom 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine, politička stranka je bila dužna voditi evidenciju o svim priložima fizičkih i pravnih lica. Ako ukupni iznos priloga jednog lica premašuje 100 KM, mora se unijeti u finansijski izvještaj u skladu sa članom 11. ovog Zakona. U skladu sa odredbama ovog zakona Zakona, prilog političkoj stranci podrazumijeva i pružanje usluga ili davanje proizvoda političkoj stranci bez naplate.

² U smislu Zakona o finansiranju, prilog političkoj stranci podrazumijeva i poklone date stranci, kao i besplatne usluge.

³ U skladu sa odredbom člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine, stranka je bila obavezna voditi evidencije o svojim prihodima i rashodima, a u skladu sa odredbom člana 11. stav (3) istog zakona, stranka je obavezna podnositi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja uređeni su tada važećim Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06).

- (1) Politička stranka u poslovnim knjigama, suprotno odredbi člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranka nije uspostavila evidenciju o nenovčanoj donaciji koju je ostvarila po osnovu besplatne usluge pravnog lica ŠIP „Oštrelj“ Bosanski Petrovac. Na osnovu odredaba člana 11. stav (3) ovog Zakona, politička stranka je bila obavezna da u finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, iskaže pomenutu nenovčanu donaciju u skladu sa odredbama člana 18. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranka, a u skladu sa odredbama člana 21. istog Pravilnika da iskaže trošak zakupnine.
- (2) Čista SDP BiH u poslovnim knjigama, niti u finansijskom izvještaju nije iskazala prilog fizičkih lica koji je, u vidu promotivnog materijala primila od članova stranke, kandidata sa liste za Lokalne izbore 2012. godine⁴. U finansijskom izvještaju i prethodno pomenutom aktu, koji je dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH, politička stranka navodi da su nabavku materijala, u svrhu provođenja izborne kampanje, a koji se sastoji od 50 plakata, platili kandidati sa liste za Općinsko vijeće Općine Bosanski Petrovac. Pomenute donacije, iako su ispod 100,00 KM, kako navodi stranka, trebale su biti iskazane u finansijskom izvještaju u skladu sa odredbama člana 18. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranka. Politička stranka je istovremeno, u skladu sa odredbama člana 22. Pravilnika, bila obavezna iskazati troškove izborne kampanje, u istom iznosu.
- (3) Čista SDP BiH u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju nije iskazala dio troškova po osnovu poreznih obaveza na lična primanja. Stranka nije obračunala i platila, a također u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju nije iskazala trošak, niti obavezu po osnovu poreza i doprinosa na isplatu gotovine fizičkim licima, posmatračima na Lokalnim izborima, u iznosu od 870,00 KM, koja imaju karakter ličnih primanja i opreziva su u skladu sa poreznim propisima⁵.

Troškovi izborne kampanje

Čista SDP BiH u poslovnim knjigama, niti u finansijskom izvještaju koji obuhvata period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2012. godine nije iskazala troškove izborne kampanje, čime je prekršila odredbe člana 15. 1 stav (1) izbornog zakona Bosne i Hercegovine⁶.

Politička stranka je iskazala samo trošak koji je ona platila i to u iznosu od 20,00 KM, a nije iskazala trošak izborne kampanje, koju su finansirali njeni članovi, kandidati za Općinsko Vijeće Bosanski Petrovac, na način što su, kako navodi stranka, platili štampanje 50 predizbornih plakata.

Obzirom da Čista SDP BiH nije prijavila ukupne troškove kampanje, nije moguće utvrditi da li je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, odnosno da li je troškove izborne kampanje ostvarila u okviru zakonom utvrđenog limita.

⁴ Navodi iz akta političke stranke, broj: 26/2013 od 22.07.2013. godine

⁵ Zakon o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", br. 10/08, 9/10 i 44/11) i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", broj: 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11 i 20/12)

⁶ Politička stranka koja je učestvovala na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima dužna je Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora. Ovaj izvještaj sadrži sljedeće podatke: raspoloživu gotovinu; sve prihode uključujući i priloge u obliku robe i usluga; identitet donatora bilo u novcu ili u naturi, kao i identitet lica koje je primilo takvu donaciju koja premašuje iznos od stotinu (100) konvertibilnih maraka, zajedno sa datumom i iznosom takve uplate; ukupan iznos svih dospjelih dugovanja i ukupan iznos isplata po sljedećim osnovama: troškovi štampanja plakata i plakatiranja, troškovi štampanja predizbornih oglasa, proglašenja, saopštenja i sl. u javnim glasilima, troškovi organizacije i održavanja predizbornih skupova i troškovi štampanja, reprodukcije i slanja predizbornog materijala koji se šalje biračima; i iznos i vrstu neizmirenih dugova i obaveza.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁷ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, na osnovu broja birača, Čista SDP BiH je u svrhu provođenja izborne kampanje mogla potrošiti 2.129,10 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Čistoj SDP BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredaba Izbornog zakona BiH, koje se odnose na finansiranje izborne kampanje, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da uspostavi potpune evidencije o prihodima, bez obzira na koji način ih ostvari,*
- *da uspostavi evidencije o svim rashodima stranke, bez obzira na koji način su plaćeni,*
- *da finansijske izvještaje podnosi u formi koju je odobrila Centralna izborna komisija BiH i*
- *da poštuje i druge propise, prevashodno porezne, iz kojih proističu dodatne obaveze i troškovi, koje politička stranka treba izmirivati i evidentirati u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju koji podnosi Centralnoj izornoj komisiji BiH.*

Komentar

Čista SDP BiH se, aktom broj 12/2013. od 05.12.2013. godine, očitovala na nalaz revizije dat u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu, koji je političkoj stranci dostavljen 30. novembra 2013. godine.

Uvaženi su navodi političke stranke da su donacije fizičkih lica za promotivni materijal niže od 100,00 KM, pa je nalaz revizije iz preliminarnog izvještaja, u dijelu koji se odnosi na kršenje odredba člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, djelimično korigovan.

Mr. sc. Hasida Gušić, šef Službe za reviziju - revizor

⁷ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.